

Dodatek k ŠVP ZV Škola pro život č.1/2016

Platnost dokumentu: od 1.9.2016

Dodatek č.1/2016 byl projednán pedagogickou radou dne: 31.8.2016

Tímto dodatkem se od 1.9.2016 doplňuje školní vzdělávací program Základní školy a Mateřské školy Březno, okres Chomutov o samostatnou kapitolu „Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných a mimořádně nadaných.“

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je žák, který k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Tito žáci mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření z výčtu uvedeného v § 16 školského zákona. Podpůrná opatření realizuje škola a školské zařízení.

Podpůrná opatření se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do pěti stupňů. Podpůrná opatření prvního stupně uplatňuje škola nebo školské zařízení i bez doporučení školského poradenského zařízení na základě plánu pedagogické podpory (PLPP). Podpůrná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze s doporučením ŠPZ. Začlenění podpůrných opatření do jednotlivých stupňů stanoví Příloha č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb.

1. Pojetí vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními

Účelem podpory vzdělávání těchto žáků je plné zapojení a maximální využití vzdělávacího potenciálu každého žáka s ohledem na jeho individuální možnosti a schopnosti. Pedagog tomu přizpůsobuje své vzdělávací strategie na základě stanovených podpůrných opatření. Pravidla pro použití podpůrných opatření školou a školským zařízením stanovuje vyhláška č. 27/2016 Sb.

Pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními prvního stupně vypracuje škola PLPP a pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními od druhého stupně IVP. Úpravy obsahu a realizace vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními od třetího stupně (týká se žáků s lehkým mentálním postižením) podpůrných opatření jsou předmětem metodické podpory. V IVP u těchto žáků budou části vzdělávacích obsahů některých vzdělávacích oborů lze nahradit jinými vzdělávacími obsahy nebo celý vzdělávací obsah některého vzdělávacího oboru lze nahradit obsahem jiného vzdělávacího oboru, který lépe vyhovuje jejich vzdělávacím možnostem.

Pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními spočívajícími v úpravě vzdělávacích obsahů může být v souladu s principy individualizace a diferenciací vzdělávání zařazována do IVP na doporučení ŠPZ speciálně pedagogická a pedagogická intervence. Počet vyučovacích hodin předmětů speciálně pedagogické péče je v závislosti na stupni podpory stanoven v Příloze č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb. Časová dotace na předměty speciálně pedagogické péče je poskytována z disponibilní časové dotace.

Při vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením je třeba zohledňovat jejich specifika: problémy v učení – čtení, psaní, počítání; nepřesné vnímání času; obtížné rozlišování podstatného a podružného; neschopnost pracovat s abstrakcí; snížená možnost učit se na základě zkušenosti, pracovat se změnou; problémy

s technikou učení; problémy s porozuměním významu slov; krátkodobá paměť neumožňující dobré fungování pracovní paměti, malá představivost; nedostatečná jazyková způsobilost, nižší schopnost číst a pamatovat si čtené, řešit problémy a vnímat souvislosti.

Mezi podpůrná opatření, která se kromě běžných pedagogických opatření ve vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením osvědčují, patří například posilování kognitivních schopností s využitím dynamických a tréninkových postupů, intervence s využitím specifických, speciálně pedagogických metodik a rozvojových materiálů; pravidelné a systematické doučování ve škole, podpora přípravy na školu v rodině, podpora osvojování jazykových dovedností, podpora poskytovaná v součinnosti asistenta pedagoga.

2. Péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami

Nejpočetnější skupinou žáků se speciálními vzdělávacími potřebami jsou na naší škole **žáci se specifickými poruchami učení.**

Tito žáci se dostávají do péče školního poradenského pracoviště na základě informací od vyučujících nebo rodičů. V první fázi je provedena základní diagnostika problému ve škole. Po dohodě vyučujících s výchovným poradcem a zákonnými zástupci jsou navržena podpůrná opatření prvního stupně pro práci ve škole i doma. Pokud se zavedená opatření ukáží v domluveném časovém horizontu jako neefektivní, žádáme zákonné zástupce o spolupráci se školním poradenským zařízením, kde je provedena podrobnější diagnostika problémů žáka, a školní poradenské zařízení navrhuje podpůrná opatření vyššího stupně. Je-li výstupem školního poradenského zařízení „Posudek“, sestavuje třídní učitel ve spolupráci s výchovným poradcem „Individuální vzdělávací plán“, který respektuje doporučení pro školu. Je-li výstupem školského poradenského zařízení „Zpráva“, škola respektuje doporučení ve zprávě a pro žáka s přiznanými podpůrnými opatřeními vypracovává „Plán pedagogické podpory“. Plán pedagogické podpory i individuální vzdělávací plán mají písemnou podobu, k jejich vypracování jsou důležité nejen dokumenty ze školního poradenského zařízení, ale rovněž informovaný souhlas zákonného zástupce žáka, bez kterého nemůže být PLPP či IVP prováděn.

PLPP i IVP je sestavován nejdéle do jednoho měsíce od obdržení doporučení školského poradenského pracoviště. Obvykle se PLPP nebo IVP vypracovává na školní rok, jejich součástí je termín vyhodnocení naplňování PLPP nebo IVP (obvykle v pololetí). PLPP i IVP může být v průběhu školního roku doplňován a upravován.

Zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP je zaznamenáno do školní matriky třídním učitelem.

Žákům s přiznanými podpůrnými opatřeními poskytuje školní speciální pedagožka speciálně pedagogickou péči tak, jak je konkrétně stanovena v PLPP nebo v IVP (během vyučování nebo po vyučování, individuálně nebo skupinově). Na škole probíhá pravidelná logopedická péče.

Všichni žáci mají možnost oslovit učitele, když nerozumí probírané látce. Učitelé jsou zvyklí věnovat se žákům i po vyučování. Někteří učitelé umožňují žákům psát opravné testy apod. Pokud se zhorší prospěch žáka (klasifikován v předmětu čtyřkami a pětkami) je učitel povinen upozornit zákonné zástupce na tento fakt.

Dále je na naší škole početnější skupina žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, jejichž příčinou je ADHD, ADD. I pro tyto děti je vypracováván PLPP nebo IVP. U těchto žáků učitelé během vyučovacích hodin více pracují s koncentrací pozornosti, zaměřují se na projevy chování dětí s ADHD nejen při vyučování, ale i o přestávkách. Systematickým a trpělivým vedením žáků s ADHD/ADD pomáhají učitelé k žákovu prožitku školního úspěchu, který bude podporovat jeho vnitřní motivaci pro vzdělávání.

Má-li žák s ADHD výraznější obtíže v projevech chování, sestavujeme po dohodě se zákonnými zástupci a vyučujícími „Individuální výchovný plán“, realizujeme častější setkání rodičů, učitelů a žáka, kde se domlouvá a koordinuje spolupráce mezi všemi zúčastněnými stranami.

Důležitá je spolupráce s rodinou, individuální péče pedagogů i zájem a pochopení spolužáků. Žákům dlouhodobě nemocným pomáháme zařadit se zpět do kolektivu, poskytujeme individuální konzultace, pomáháme s pochopením učební látky, respektujeme časový prostor potřebný na rekonvalescenci, spolupracujeme s odborníky z řad lékařů, psychologů i pracovníků pedagogicko-psychologické poradny.

3. Žáci mimořádně nadaní

Stejná opatření platí i v případě **žáků mimořádně nadaných**. Po identifikaci žáka s mimořádným nadáním se připravuje, na základě žádosti zákonných zástupců žáka doplněné o výstup školského poradenského zařízení, PLPP nebo IVP (dle doporučení ŠPZ). Vyučující jsou seznámeni s vhodnými metodami práce s mimořádně nadaným žákem. PLPP či IVP mimořádně nadaného žáka jsou vypracovávány na dobu jednoho školního roku, s vyhodnocením efektivnosti v pololetí.

Zařazení nadaných žáků do základního vzdělávání vyžaduje od učitelů náročnější přípravu na vyučování v jednotlivých předmětech. Pro tyto žáky je zapotřebí zvýšené motivace k rozšiřování základního učiva do hloubky především v těch vyučovacích předmětech, které reprezentují nadání dítěte. Žáci jsou zapojováni do soutěží, ať už v rámci školy nebo mimo ni. Reprezentují školu. Usměrnujeme žáky v osobnostní výchově, vedeme je k rovnému přístupu k méně nadaným spolužákům, k toleranci, ochotě pomáhat slabším. Není výjimkou, že vyniká-li žák v jedné oblasti, v jiné je průměrný.

Na základě doporučení PPP, SPC je možné vzdělávat žáka v určitém předmětu v jiném postupném ročníku.

Očekávané výstupy vzdělávání a práce se žáky s lehkou mentální poruchou (LMP) provádíme dle RVP ZV.

4. Přehled podpůrných opatření

Vzdělávání žáků se SVP probíhá s využitím podpůrných opatření, která se člení do 5 stupňů podle organizační a finanční náročnosti. Pro žáky je podpora bezplatná.

Podpůrná opatření mají definovanou finanční náročnost, která je vyjádřena ve formě kódového označení v přehledu podpůrných opatření, který je součástí prováděcího předpisu, tedy vyhlášky ke vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Kód uvádí školské poradenské zařízení do doporučení ke vzdělávání žáka se SVP. Škola následně přenesla kód normované finanční náročnosti zvolených podpůrných opatření do matriky.

Hlavní podpůrná opatření zahrnují (úplný přehled viz Přílohu č. 1 Vyhlášky č. 27/2016):

a) Poradenská pomoc školy - školní poradenské pracoviště a pomoc školského poradenského zařízení – PPP (pedagogicko-psychologické poradny) a SPC (speciálně pedagogického centra)

Ve škole funguje školní poradenské pracoviště ve složení:

ředitel školy
výchovná poradkyně
metodička prevence
školní logoped

Hlavním úkolem školního poradenského pracoviště je poskytovat péči všem žákům školy, a to jak žákům se specifickými vzdělávacími potřebami, tak žákům mimořádně nadaným. Cílem je vytvářet a postupně rozvíjet klíčové kompetence každého jedince, nabízet nejschopnějším žákům možnosti realizace odpovídající úrovni jejich nadání, i podporovat žáky méně nadané a rozvíjet postupně jejich kompetence (kompetence k učení, k řešení problémů, komunikativní, sociální, občanské i pracovní).

Každý ze členů školního poradenského pracoviště plní svou roli podle vyhlášky č. 72/2005 Sb. Členové školního poradenského pracoviště se pravidelně scházejí a koordinují svou činnost tak, aby všichni účastníci vzdělávacího procesu měli zajištěné dobré podmínky pro vzdělávání.

Výchovná poradkyně ve spolupráci s ostatními pedagogy školy se snaží detekovat obtíže výchovného i výukového charakteru žáků již v zárodku a snaží se hledat možná řešení problémů.

Obecné cíle školního poradenského pracoviště

- vytváření vhodných podmínek pro zdravý tělesný, psychický a sociální vývoj žáků a pro rozvoj jejich osobnosti;
- naplňování vzdělávacích potřeb žáků a rozvíjení jejich schopností, dovedností a zájmů;
- prevence a řešení výukových a výchovných obtíží, sociálně patologických jevů a dalších problémů souvisejících se vzděláváním a s motivací k překonávání problémových situací;
- tvorba minimálního preventivního programu v závislosti na specifických podmínkách a klimatu školy a ověřování účinnosti aplikovaných preventivních postupů;
- preventivní a intervenční práce s třídními kolektivy k zajištění příznivého vývoje klimatu školních tříd a předejití vzniku sociálně patologických jevů;
- nabídka individuálních konzultací žákům, pedagogům a zákonným zástupcům;
- krizová intervence a zpracování krize pro žáky, pedagogické pracovníky a zákonné zástupce;
- vytváření vhodných podmínek, forem a způsobů integrace a vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami – tj. žáků se zdravotním znevýhodněním či postižením, žáků, kteří jsou příslušníky národnostních menšin nebo etnických skupin, žáků se sociálním znevýhodněním a dalších;
- vytváření vhodných podmínek, forem a způsobů práce pro žáky nadané a mimořádně nadané;
- průběžná a dlouhodobá péče o žáky s neprospěchem a vytváření předpokladů pro zlepšování prospěchu;
- kariérové poradenství integrující vzdělávací, informační a poradenskou podporu k vhodné volbě vzdělávací cesty a pozdějšímu profesnímu uplatnění;
- rozvíjení psychologických a speciálně pedagogických znalostí a dovedností učitelů a metodická podpora při jejich aplikaci do vzdělávací činnosti;
- prohloubení lepší spolupráce a komunikace mezi školou, rodiči a školskými poradenskými zařízeními (PPP, SPC).
- vyhledávání a orientační šetření žáků s rizikem či projevy sociálně nežádoucího chování; poskytování poradenských služeb těmto žákům a jejich zákonným zástupcům, případně zajišťování péče odpovídajícího odborného pracoviště (ve spolupráci s třídními učiteli);
- spolupráce s třídními učiteli při zachycování varovných signálů spojených s možností rozvoje sociálně patologických jevů u jednotlivých žáků a tříd a participace na sledování úrovně rizikových faktorů, které jsou významné pro rozvoj sociálně patologických jevů ve škole;
- příprava podmínek pro integraci žáků s poruchami chování ve škole a koordinace poskytování poradenských a preventivních služeb těmto žákům školou a specializovanými školskými zařízeními.

Práce s informacemi a s důvěrnými daty

Informace a důvěrná data o žácích a jejich zákonných zástupců, která se poradenští pracovníci školy dozvědí v souvislosti s výkonem své poradenské činnosti, jsou ochraňována v souladu se zákonem č.101/2000 Sb. o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů ve znění pozdějších předpisů.

Veškeré zprávy ze školských poradenských zařízení, které poskytuje zákonný zástupce žáka škole, jsou ukládány do žákovy dokumentace, kterou spravuje vedení školy. Zákonný zástupce bude při předávání zprávy požádán o souhlas s poskytnutím zprávy členům školního poradenského pracoviště, třídnímu učiteli a všem dalším vyučujícím, kteří pracují s žákem v předmětech, jichž se daná zpráva dotýká. Zároveň bude škola od zákonného zástupce žádat souhlas pro případnou komunikaci o žákovi s příslušným školským poradenským zařízením, které zprávu vydalo. Tato vzájemná komunikace má umožnit škole bližší spolupráci a zaměřením se na konkrétní formy a postupy v individuálním přístupu k žákovi, popř. možnost konzultace jakýchkoli nejasností či problémů. Zákonný zástupce má právo souhlasy škole neposkytnout, poskytnout s výhradami a kdykoli souhlasy odvolat.

Individuální práce

Žák má právo žádat kteréhokoli člena poradenského pracoviště o pomoc a podporu při řešení obtížných životních situací a problémů.

Žák má právo požádat o jednu individuální konzultační hodinu bez souhlasu zákonných zástupců. Pokud dojde k dohodě o další spolupráci, kontaktuje a informuje specialista zákonné zástupce a dohadují se na dalším postupu. Zákonný zástupce má právo nabízenou službu odmítnout.

O spolupráci specialisty a žáka může požádat také pedagog. Vždy však na základě předchozí (alespoň telefonické) domluvy se zákonným zástupcem a žákem. O této dohodě vede pedagog záznam.

Také zákonný zástupce může žádat specialisty o poskytnutí poradenské služby jeho dítěti.

Žák má vždy právo službu odmítnout.

b) Úprava organizace vzdělávání (například využívání disponibilních hodin pro vzdělávání žáků se SVP, které umožňují zařadit předměty speciálně pedagogické péče, intenzivnější výuku českého jazyka pro cizince a etnické menšiny, úpravu výuky u selhávajících žáků, úpravu obsahu vzdělávání, dále již zmíněné úpravy v hodnocení žáků a v metodách výuky, úpravy výstupů ze vzdělávání, existuje také možnost prodloužit dobu vzdělávání žáka až o 2 roky atd.)

c) Úprava podmínek přijímání a ukončování vzdělávání – respektuje se, jakým způsobem se žák vzdělával, jaká měl podpůrná opatření, a ta se uplatňují v případě potřeby i při přijímání ke studiu a při ukončování vzdělávání

Úpravu výstupů ze vzdělávání – upravený RVP ZV definuje podmínky, za kterých je možné úpravy výstupů ze vzdělávání na ZŠ připravit a skupiny žáků, pro které je možné tyto úpravy provést (žáci s LMP, žáci zrakově a sluchově postižení, případně žáci s kombinovaným postižením), viz S:\pracovníci-ucitele\inkluze. Dále podrobněji k těmto úpravám dokument *Úpravy ŠVP podle RVP ZV* v tomto informačním balíčku.

d) Využívání IVP (individuální vzdělávací plán, který se při vzdělávání těchto žáků již dnes uplatňuje), návrh na úpravu vzdělávání žáka připravuje ŠPZ (školské poradenské zařízení) a rodič nebo zletilý žák žádá ředitele školy o možnost vzdělávat se podle IVP; kontrola IVP probíhá 1x ročně. S IVP seznamuje ředitel školy, respektive třídní učitel všechny vyučující, kteří se na vzdělávání žáka podílejí

e) Asistenta pedagoga, případně dalšího pedagogického pracovníka - například speciálního pedagoga; ti se nově stávají podpůrnými opatřeními s normovanou finanční náročností

f) Možnost uplatnit alternativní formy komunikace

g) Možnost vzdělávat v technicky upravených prostorách

h) Úhrada speciálních učebnic, didaktických a kompenzačních pomůcek

Podpůrná opatření lze poskytnout i ve školských zařízeních, která se podílejí na vzdělávání žáka, případně na přípravě na vzdělávání žáka. Jedná se především o školní družinu, školní klub, zájmové kroužky. Druh a rozsah podpůrných opatření vychází ze speciálních vzdělávacích potřeb žáka a také z toho, která podpůrná opatření má žák k dispozici ve škole a která jsou nezbytná i pro jeho činnost ve školských zařízeních.

Rozsah podpory je limitován dobou, kterou dítě v těchto zařízeních tráví. Popis možné podpory je uveden ve vyhlášce č.27/2016 Sb., v přehledu podpůrných opatření.

Po vydání doporučení má škola maximální dobu čtyř měsíců pro vytvoření doporučených podmínek pro vzdělávání žáka a zajištění podpůrných opatření. V případě, že v této lhůtě nelze ve škole zajistit např. stavební či technické úpravy, zvaží ŠPZ po konzultaci se školou a zákonným zástupcem žáka možnost kombinace jiných podpůrných opatření, v krajním případě doporučí rodiči školu, která je technicky připravena pro vzdělávání žáka.

V případě nemožnosti zajistit v předepsané lhůtě personální podpůrná opatření (asistent pedagoga, speciální pedagog, učitel předmětu speciálně pedagogické péče apod.), hledá do doby zajištění personálního podpůrná opatření škola či školské zařízení řešení, které umožní podporu žáka (např. dohodou o podpoře a metodickém vedení s SPC nebo PPP). Vždy je třeba se řídit základním pravidlem, že jakékoli řešení musí být v nejlepším zájmu žáka.

Opatření, která realizuje škola sama

Podpůrná opatření 1. stupně

Škola volí podpůrná opatření prvního stupně tehdy, pokud žák má při vzdělávání takové obtíže, že je nezbytné jeho vzdělávání podpořit prostředky pedagogické intervence (změny v metodách a výukových postupech, změny v organizaci výuky žáka, úpravy v hodnocení, v začleňování do sociální a komunikační sítě školní třídy); pokud se jedná o drobné úpravy v rámci výuky jednoho předmětu, je úprava věcí individualizace výuky a práce jednoho pedagoga.

Pokud úpravy vyžadují spolupráci více pedagogů, vytváří škola Plán pedagogické podpory (PLPP) - stručný dokument, ve kterém jsou uvedeny potřeby úprav ve vzdělávání žáka, návrh jak se bude vzdělávání žáka upravovat a v čem. Formulář PLPP lze nalézt v příloze č. 3 Vyhlášky č. 27/2016 na <http://www.msmt.cz/file/36859/> a na S:\pracovnici-ucitele\inkluzi. Pedagogové následně vyhodnocují efektivitu zvolených úprav. Pokud se ani s dodatečnou podporou pedagogů vzdělávání žáka nezlepší a nemá trend zlepšovat nebo je jeho stav naopak setrvalý nebo se horší - pak je vhodné žákovi a zákonným zástupcům doporučit, aby navštívili školské poradenské zařízení.

Škola zajistí předání PLPP školskému poradenskému zařízení, aby se předešlo uplatňování neúčinných podpůrných opatření.

Opatření, která škola realizuje na základě doporučení školského poradenského zařízení.

Podpůrná opatření 2. - 5. stupně

Školské poradenské zařízení (PPP nebo SPC) nejpozději do tří měsíců od objednání žáka provede posouzení speciálních vzdělávacích potřeb žáka a do 30 dnů od návštěvy ŠPZ vypracuje pro rodiče zprávu z vyšetření. Pro rodiče a školu pak vypracuje *Doporučení ke vzdělávání žáka se speciálními vzdělávacími potřebami*. V případě, že podmínkou pro stanovení podpůrných opatření je vyjádření dalšího odborníka (lékaře apod.), prodlužuje se tomu adekvátně lhůta pro vypracování Doporučení.

Při posuzování speciálních vzdělávacích potřeb vychází ze sdělení rodiče a žáka, ze závěrů školy a PLPP, pokud byl zpracován, dále ze závěrů vyšetření lékařů a dalších odborníků, kteří se do té doby nebo i následně podíleli na péči o žáka.

Pokud bude příprava Doporučení ke vzdělávání žáka vyžadovat:

a) informace školy (zajištění pomůcek, přítomnost asistenta pedagoga ve třídě v případě, že již ve třídě asistent působí, uzpůsobení dalších podmínek pro vzdělávání žáka, tj. velikost třídy, organizace vzdělávání atd.) – pak před vydáním doporučení zástupce ŠPZ konzultuje se školou. Obvykle ve školách zajišťují tyto služby výchovní poradci nebo ředitel školy pověří jiného pedagoga, který bude o nastavování podpůrných opatření se ŠPZ komunikovat

b) informace dalšího ŠPZ, pokud bude charakter speciálních vzdělávacích potřeb žáka takový, že bude třeba komunikovat s více zařízeními.

Jedná se především o žáky s kombinovaným postižením, kdy žák má obtíže, které pramení například z poruchy učení a současně je slabozraký a je třeba mu poskytovat i speciálně pedagogickou péči. V takovém případě se musí domluvit dvě ŠPZ na formulaci jednoho Doporučení ke vzdělávání žáka, aby podpůrná opatření nebyla poskytována duplicitně.

Jestliže zákonný zástupce žáka přes opakovaná upozornění a vysvětlení důsledků nenavštívil ŠPZ za účelem nastavení podpůrných opatření ve vzdělávání žáka a způsobil tak žákovi obtíže při vzdělávání, protože škola sama dostatečná podpůrná opatření vytvořit nemůže.

V této situaci se může škola obrátit na zástupce orgánu veřejné moci (OSPOD) a v souladu se zákonem o sociálně právní ochraně dětí požádat o součinnost.

Tato varianta je považována za mezní, tedy je třeba ji volit až v případě, kdy nelze jinými cestami dosáhnout naplnění zájmu žáka .

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření – pro tvorbu IVP:

Český jazyk

1.období:

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

- ❖ čte s porozuměním jednoduché texty
- ❖ rozumí pokynům přiměřené složitosti
- ❖ dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání
- ❖ zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním
- ❖ píše písmena a číslice – dodržuje správný poměr výšky písmen ve slově, velikost, sklon a správné tvary písmen
- ❖ spojuje písmena a slabiky
- ❖ převádí slova z mluvené do psané podoby
- ❖ dodržuje správné pořadí písmen ve slově a jejich úplnost
- ❖ opisuje a přepisuje krátké věty

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

- ❖ rozlišuje všechna písmena malé a velké abecedy
- ❖ rozeznává samohlásky (odlišuje jejich délku) a souhlásky
- ❖ tvoří slabiky
- ❖ rozlišuje věty, slova, slabiky, hlásky
- ❖ píše velká písmena na začátku věty a ve vlastních jménech

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

- ❖ pamatuje si a reprodukuje jednoduché říkanky a dětské básně
- ❖ reprodukuje krátký text podle otázek a ilustrací
- ❖ při poslechu pohádek a krátkých příběhů udržuje pozornost

2.období:

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

- ❖ vypráví vlastní zážitky, jednoduchý příběh podle přečtené předlohy nebo ilustrací a domluví se v běžných situacích
- ❖ má odpovídající slovní zásobu k souvislému vyjadřování
- ❖ v mluveném projevu volí správnou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo řeči
- ❖ popíše jednoduché předměty, činnosti a děje

- ❖ opisuje a přepisuje jednoduché texty
- ❖ píše správně a přehledně jednoduchá sdělení
- ❖ píše čitelně a úpravně, dodržuje mezery mezi slovy
- ❖ ovládá hůlkové písmo tvoří otázky a odpovídá na ně

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

- ❖ pozná podstatná jména a slovesa
- ❖ dodržuje pořádek slov ve větě, pozná a určí druhy vět podle postoje mluvčího
- ❖ rozlišuje tvrdé, měkké a obojetné souhlásky a ovládá pravopis měkkých a tvrdých slabik
- ❖ určuje samohlásky a souhlásky
- ❖ seřadí slova podle abecedy
- ❖ správně vyslovuje a píše slova se skupinami hlásek dě-tě-ně-bě-pě-vě-mě
- ❖ správně vyslovuje a píše znělé a neznělé souhlásky

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

- ❖ dramatizuje jednoduchý příběh
- ❖ vypráví děj zhlédnutého filmového nebo divadelního představení podle daných otázek
- ❖ čte krátké texty s porozuměním a reprodukuje je podle jednoduché osnovy
- ❖ určí v přečteném textu hlavní postavy a jejich vlastnosti
- ❖ rozlišuje prózu a verše
- ❖ rozlišuje pohádkové prostředí od reálného
- ❖ ovládá tiché čtení a orientuje se ve čteném textu

2.stupeň

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

- ❖ čte plynule s porozuměním; reprodukuje text
- ❖ komunikuje v běžných situacích, v komunikaci ve škole užívá spisovný jazyk
- ❖ píše běžné písemnosti; podle předlohy sestaví vlastní životopis a napíše žádost; popíše děje, jevy, osoby, pracovní postup; vypráví podle předem připravené osnovy; s vhodnou podporou pedagogického pracovníka písemně zpracuje zadané téma

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

- ❖ orientuje se v Pravidlech českého pravopisu
- ❖ pozná a určí slovní druhy; skloňuje podstatná jména a přídavná jména; pozná osobní zájmena; časuje slovesa
- ❖ rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk
- ❖ rozezná větu jednoduchou od souvětí

- ❖ správně píše slova s předponami a předložkami
- ❖ ovládá pravopis vyjmenovaných slov
- ❖ zvládá pravopis podle shody přísudku s podmětem

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

- ❖ orientuje se v literárním textu, nachází jeho hlavní myšlenku
- ❖ ústně formuluje dojmy z četby, divadelního nebo filmového představení
- ❖ rozezná základní literární druhy a žánry
- ❖ dokáže vyhledat potřebné informace v oblasti literatury
- ❖ má pozitivní vztah k literatuře

Cizí jazyk

1. období:

ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

- ❖ je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka

2. období

POSLECH S POROZUMĚNÍM

- ❖ rozumí jednoduchým pokynům učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností
- ❖ rozumí slovům a frázím, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)
- ❖ rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování

MLUVENÍ

- ❖ pozdraví a poděkuje
- ❖ sdělí své jméno a věk
- ❖ vyjádří souhlas či nesouhlas, reaguje na jednoduché otázky (zejména pokud má k dispozici vizuální oporu)

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

- ❖ rozumí slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)

PSANÍ

- ❖ je seznámen s grafickou podobou cizího jazyka

2.stupeň

POSLECH S POROZUMĚNÍM

- ❖ rozumí základním informacím v krátkých poslechovéch textech, které se týkají osvojených tematických okruhů

- ❖ rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby

MLUVENÍ

- ❖ odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

- ❖ rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)

PSANÍ

- ❖ reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby

Další cizí jazyk

POSLECH S POROZUMĚNÍM

- ❖ je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka
- ❖ rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování
- ❖ rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)
- ❖ rozumí otázkám, které se týkají základních osobních údajů (zejména jména a věku)
- ❖ rozumí jednoduchým pokynům učitele

MLUVENÍ

- ❖ pozdraví a poděkuje, vyjádří souhlas a nesouhlas
- ❖ sdělí své jméno a věk

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

- ❖ rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)

PSANÍ

- ❖ reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby

Matematika a její aplikace:

1.období:

ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE

- ❖ porovnává množství a vytváří soubory prvků podle daných kritérií v oboru do 20
- ❖ čte, píše a používá číslice v oboru do 20, numerace do 100
- ❖ zná matematické operátory $+$, $-$, $=$, $<$, $>$ a umí je zapsat
- ❖ sčítá a odčítá s užitím názoru v oboru do 20
- ❖ řeší jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20
- ❖ umí rozklad čísel v oboru do 20

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

- ❖ modeluje jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek
- ❖ doplňuje jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 20

- ❖ zvládá orientaci v prostoru a používá výrazy vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu
- ❖ uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU

- ❖ pozná a pojmenuje základní geometrické tvary a umí je graficky znázornit
- ❖ rozezná přímku a úsečku, narýsuje je a ví, jak se označují
- ❖ používá pravítko

2.období:

ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE

- ❖ čte, píše a porovnává čísla v oboru do 100 i na číselné ose, numerace do 1000
- ❖ sčítá a odčítá z paměti i písemně dvouciferná čísla
- ❖ zvládne s názorem řady násobků čísel 2 až 10 do 100
- ❖ zaokrouhluje čísla na desítky i na stovky s využitím ve slovních úlohách
- ❖ tvoří a zapisuje příklady na násobení a dělení v oboru do 100
- ❖ zapíše a řeší jednoduché slovní úlohy
- ❖ rozeznává sudá a lichá čísla
- ❖ používá kalkulačtor

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

- ❖ vyhledá a roztrídí jednoduchá data (údaje, pojmy apod.) podle návodu
- ❖ orientuje se a čte v jednoduché tabulce
- ❖ určí čas s přesností na čtvrt hodiny, převádí jednotky času v běžných situacích
- ❖ provádí jednoduché převody jednotek délky, hmotnosti a času
- ❖ uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s penězi

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU

- ❖ znázorní, narýsuje a označí základní rovinné útvary
- ❖ měří a porovnává délku úsečky
- ❖ vypočítá obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran
- ❖ sestrojí rovnoběžky a kolmice
- ❖ určí osu souměrnosti překládáním papíru
- ❖ pozná základní tělesa

NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY

- ❖ řeší jednoduché praktické slovní úlohy, jejichž řešení nemusí být závislé na matematických postupech

2.stupeň

ČÍSLO A PROMĚNNÁ

- ❖ písemně sčítá, odčítá, násobí a dělí víceciferná čísla, dělí se zbytkem
- ❖ pracuje se zlomky a smíšenými čísly, používá vyjádření vztahu celek–část (zlomek, desetinné číslo, procento)
- ❖ čte desetinná čísla, zná jejich zápis a provádí s nimi základní početní operace
- ❖ provádí odhad výsledku, zaokrouhluje čísla
- ❖ píše, čte, porovnává a zaokrouhluje čísla v oboru do 1 000 000
- ❖ používá měřítko mapy a plánu
- ❖ řeší jednoduché úlohy na procenta
- ❖ zvládá orientaci na číselné ose

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

- ❖ vyhledává a třídí data
- ❖ porovnává data
- ❖ vypracuje jednoduchou tabulku
- ❖ užívá a ovládá převody jednotek délky, hmotnosti, času, obsahu, objemu
- ❖ zvládá početní úkony s penězi

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU

- ❖ vyznačuje, rýsuje a měří úhly, provádí jednoduché konstrukce
- ❖ vypočítá obvod a obsah trojúhelníka, čtverce, obdélníka, kruhu
- ❖ provádí jednoduché konstrukce
- ❖ rozeznává a rýsuje základní rovinné útvary
- ❖ sestrojí základní rovinné útvary ve středové a osově souměrnosti
- ❖ vypočítá povrch a objem kvádru, krychle a válce
- ❖ sestrojí síť základních těles
- ❖ načrtne základní tělesa
- ❖ zobrazuje jednoduchá tělesa
- ❖ odhaduje délku úsečky, určí délku lomené čáry, graficky sčítá a odčítá úsečky
- ❖ umí zacházet s rýsovacími pomůckami a potřebami
- ❖ používá technické písmo
- ❖ čte a rozumí jednoduchým technickým výkresům

NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY

- ❖ samostatně řeší praktické úlohy
- ❖ hledá různá řešení předložených situací
- ❖ aplikuje poznatky a dovednosti z jiných vzdělávacích oblastí
- ❖ využívá prostředky výpočetní techniky při řešení úloh

Informační a komunikační technologie

1.stupeň:

ZÁKLADY PRÁCE S POČÍTAČEM

- ❖ ovládá základní obsluhu počítače
- ❖ dodržuje pravidla bezpečné a zdravotně nezávadné práce s výpočetní technikou

VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACÍ A KOMUNIKACE

- ❖ komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení

ZPRACOVÁNÍ A VYUŽITÍ INFORMACÍ

- ❖ pracuje s výukovými a zábavními programy podle pokynu

2.stupeň:

VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACÍ A KOMUNIKACE

- ❖ vyhledává potřebné informace na internetu; dodržuje pravidla zacházení s výpočetní technikou; osvojí si základy elektronické komunikace

ZPRACOVÁNÍ A VYUŽITÍ INFORMACÍ

- ❖ ovládá základy psaní na klávesnici, na uživatelské úrovni práci s textovým editorem; využívá vhodné aplikace; zvládá práci s výukovými programy
- ❖ vyhledává potřebné informace na internetu
- ❖ dodržuje pravidla bezpečného zacházení s výpočetní technikou

Člověk a jeho svět

1.období:

MÍSTO, KDE ŽIJEME

- ❖ orientuje se v okolí svého bydliště a v okolí školy
- ❖ popíše a zvládne cestu do školy
- ❖ uvede nejvýznamnější místa v okolí svého bydliště a školy

LIDÉ KOLEM NÁS

- ❖ rozlišuje role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, rozlišuje blízké příbuzenské vztahy
- ❖ dodržuje základní pravidla společenského chování
- ❖ při setkání s neznámými lidmi se chová adekvátně
- ❖ projevuje toleranci k odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům
- ❖ pojmenuje nejběžnější povolání a pracovní činnosti

LIDÉ A ČAS

- ❖ pozná, kolik je hodin; orientuje se v čase

- ❖ zná rozvržení svých denních činností
- ❖ rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti
- ❖ poznává různé lidské činnosti

ROZMANITOST PŘÍRODY

- ❖ pozoruje a na základě toho popíše některé viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích
- ❖ pozná nejběžnější druhy domácích a volně žijících zvířat
- ❖ pojmenuje základní druhy ovoce a zeleniny a pozná rozdíly mezi dřevinami a bylinami
- ❖ provede jednoduchý pokus podle návodu

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ

- ❖ uplatňuje hygienické návyky a zvládá sebeobsahu; popíše své zdravotní potíže a pocity; zvládá ošetření drobných poranění
- ❖ pojmenuje hlavní části lidského těla
- ❖ rozezná nebezpečí; dodržuje zásady bezpečného chování; neohrožuje své zdraví a zdraví jiných
- ❖ uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu
- ❖ chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek
- ❖ reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech

Člověk a společnost

Dějepis

ČLOVĚK V DĚJINÁCH

- ❖ chápe význam dějin jako možnost poučit se z minulosti

POČÁTKY LIDSKÉ SPOLEČNOSTI

- ❖ rozliší základní rozdíly ve způsobu života pravěkých a současných lidí
- ❖ podle obrázků popíše pravěká zvířata, způsob jejich lovu, zbraně, předměty denní potřeby a kultovní předměty

NEJSTARŠÍ CIVILIZACE. KOŘENY EVROPSKÉ KULTURY

- ❖ uvědomuje si souvislosti mezi přírodními podmínkami a vývojem starověkých států
- ❖ popíše život v době nejstarších civilizací

KŘESŤANSTVÍ A STŘEDOVĚKÁ EVROPA

- ❖ uvede první státní útvary na našem území
- ❖ uvede základní informace z období počátků českého státu
- ❖ popíše úlohu a postavení církve ve středověké společnosti
- ❖ charakterizuje příčiny, průběh a důsledky husitského hnutí
- ❖ rozeznává období rozkvětu českého státu v době přemyslovské a lucemburské
- ❖ uvede nejvýraznější osobnosti přemyslovského a lucemburského státu

OBJEVY A DOBÝVÁNÍ. POČÁTKY NOVÉ DOBY

- ❖ popíše důsledky objevných cest a poznávání nových civilizací pro Evropu
- ❖ uvede zásadní historické události v naší zemi v daném období
- ❖ pojmenuje nejvýraznější osobnosti českých dějin v novověku

MODERNIZACE SPOLEČNOSTI

- ❖ uvede základní historické události v naší zemi v 19. století
- ❖ vyjmenuje nejvýznamnější osobnosti českých dějin 19. století
- ❖ rozlišuje rozdíly ve způsobu života společnosti jednotlivých historických etap

MODERNÍ DOBA

- ❖ uvede příčiny a politické, sociální a kulturní důsledky 1. světové války
- ❖ uvede základní informace o vzniku samostatné Československé republiky

ROZDĚLENÝ A INTEGROJÍCÍ SE SVĚT

- ❖ popíše průběh a důsledky 2. světové války a politický a hospodářský vývoj v poválečné Evropě
- ❖ chápe význam událostí v roce 1989 a vítězství demokracie v naší vlasti

Výchova k občanství

ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI

- ❖ přistupuje kriticky k projevům vandalismu
- ❖ v modelové situaci uplatní dovednosti potřebné k ochraně osob za mimořádných událostí
- ❖ respektuje mravní principy a pravidla společenského soužití
- ❖ uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích a rozlišuje projevy nepřiměřeného chování a porušování společenských norem
- ❖ rozpoznává hodnoty přátelství a vztahů mezi lidmi a je ohleduplný ke starým, nemocným a postiženým spoluobčanům
- ❖ je seznámen s nebezpečím rasismu a xenofobie
- ❖ respektuje kulturní zvláštnosti, názory a zájmy minoritních skupin ve společnosti

ČLOVĚK JAKO JEDINEC

- ❖ chápe význam vzdělávání v kontextu s profesním uplatněním
- ❖ formuluje své nejbližší plány

ČLOVĚK, STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ

- ❖ stručně popíše sociální, právní a ekonomické otázky rodinného života a rozlišuje postavení a role rodinných příslušníků sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, vyhýbá se rizikům při hospodaření s penězi
- ❖ ukáže na příkladech vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, vysvětlí, k čemu slouží bankovní účet

- ❖ uvede příklady služeb, které banky nabízejí občanům
- ❖ uvědomuje si význam sociální péče o potřebné občany

ČLOVĚK, STÁT A PRÁVO

- ❖ uvede základní prvky fungování demokratické společnosti
- ❖ chápe státoprávní uspořádání České republiky, zákonodárných orgánů a institucí státní správy
- ❖ uvede symboly našeho státu a zná způsoby jejich užívání
- ❖ vyjmenuje základní práva a povinnosti občanů
- ❖ na příkladu vysvětlí, jak reklamovat výrobek nebo službu
- ❖ uvede příklady, jak se bránit v případě porušení práv spotřebitele
- ❖ uvědomuje si rizika porušování právních ustanovení a důsledky protiprávního jednání
- ❖ uvede základní informace o sociálních, právních a ekonomických otázkách rodinného života a rozlišuje postavení a role rodinných příslušníků
- ❖ vyřizuje své osobní záležitosti včetně běžné komunikace s úřady; požádá v případě potřeby vhodným způsobem o radu
- ❖ rozeznává nebezpečí ohrožení sociálně patologickými jevy
- ❖ v krizových situacích využívá služby pomáhajících organizací

MEZINÁRODNÍ VZTAHY, GLOBÁLNÍ SVĚT

- ❖ uvede příklady základních práv občanů ČR v rámci EU a způsoby jejich uplatňování
- ❖ uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má ČR vztah, a ví o výhodách spolupráce mezi státy
- ❖ uvede příklady mezinárodního terorismu

Člověk a příroda

Fyzika

LÁTKY A TĚLESA

- ❖ změní v jednoduchých konkrétních případech vhodně zvolenými měřidly důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa – délku, hmotnost, čas

POHYB TĚLES; SÍLY

- ❖ rozeznává, že je těleso v klidu, či pohybu vůči jinému tělesu
- ❖ zná vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného přímočarého pohybu těles při řešení jednoduchých problémů
- ❖ rozezná, zda na těleso v konkrétní situaci působí síla
- ❖ předvídá změnu pohybu těles při působení síly
- ❖ aplikuje poznatky o jednoduchých strojích při řešení jednoduchých praktických problémů

MECHANICKÉ VLASTNOSTI TEKUTIN

- ❖ využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení jednoduchých praktických problémů

ENERGIE

- ❖ uvede vzájemný vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem (bez vzorců)

- ❖ rozpozná vzájemné přeměny různých forem energie, jejich přenosu a využití
- ❖ rozezná v jednoduchých příkladech teplo přijaté či odevzdané tělesem
- ❖ pojmenuje výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí

ZVUKOVÉ DĚJE

- ❖ rozpozná zdroje zvuku, jeho šíření a odraz
- ❖ posoudí vliv nadměrného hluku na životní prostředí a zdraví člověka

ELEKTROMAGNETICKÉ A SVĚTELNÉ DĚJE

- ❖ sestaví podle schématu jednoduchý elektrický obvod
- ❖ vyjmenuje zdroje elektrického proudu
- ❖ rozliší vodiče od izolantů na základě jejich vlastností; zná zásady bezpečnosti při práci s elektrickými přístroji a zařízeními; zná druhy magnetů a jejich praktické využití; rozpozná, zda těleso je, či není zdrojem světla
- ❖ zná způsob šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí; rozliší spojnou čočku od rozptylky a zná jejich využití

VESMÍR

- ❖ objasní pohyb planety Země kolem Slunce a pohyb Měsíce kolem Země
- ❖ odliší hvězdu od planety na základě jejich vlastností
- ❖ zná planety sluneční soustavy a jejich postavení vzhledem ke Slunci
- ❖ osvojí si základní vědomosti o Zemi jako vesmírném tělese a jejím postavení ve vesmíru

Chemie

POZOROVÁNÍ, POKUS A BEZPEČNOST PRÁCE

- ❖ rozliší společné a rozdílné vlastnosti látek
- ❖ pracuje bezpečně s vybranými běžně používanými nebezpečnými látkami
- ❖ reaguje na případy úniku nebezpečných látek
- ❖ rozpozná přeměny skupenství látek

SMĚSI

- ❖ pozná směsi a chemické látky
- ❖ rozezná druhy roztoků a jejich využití v běžném životě
- ❖ rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich použití
- ❖ uvede zdroje znečišťování vody a vzduchu ve svém nejbližším okolí

ČÁSTICOVÉ SLOŽENÍ LÁTEK A CHEMICKÉ PRVKY

- ❖ uvede nejobvyklejší chemické prvky a jednoduché chemické sloučeniny a jejich značky
- ❖ rozpozná vybrané kovy a nekovy a jejich možné vlastnosti

CHEMICKÉ REAKCE

- ❖ pojmenuje výchozí látky a produkty nejjednodušších chemických reakcí

ANORGANICKÉ SLOUČENINY

- ❖ popíše vlastnosti a použití vybraných prakticky využitelných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a zná vliv těchto látek na životní prostředí
- ❖ orientuje se na stupnici pH, změří pH roztoku univerzálním indikátorovým papírkem
- ❖ poskytne první pomoc při zasažení pokožky kyselinou nebo hydroxidem

ORGANICKÉ SLOUČENINY

- ❖ zhodnotí užívání paliv jako zdrojů energie
- ❖ vyjmenuje některé produkty průmyslového zpracování ropy
- ❖ uvede příklady bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů v potravě z hlediska obecně uznávaných zásad správné výživy

CHEMIE A SPOLEČNOST

- ❖ uvede příklady využívání prvotních a druhotných surovin
- ❖ zhodnotí využívání různých látek v praxi vzhledem k životnímu prostředí a zdraví člověka

Přírodopis

OBEČNÁ BIOLOGIE A GENETIKA

- ❖ orientuje se v přehledu vývoje organismů a rozliší základní projevy a podmínky života
- ❖ zná základní funkce hlavních orgánů a orgánových soustav rostlin i živočichů
- ❖ rozpozná rozdíl mezi jednobuněčnými a mnohobuněčnými organismy
- ❖ uvede na příkladech vliv virů a bakterií v přírodě a na člověka má základní vědomosti o přírodě a přírodních dějích
- ❖ pozná význam rostlin a živočichů v přírodě i pro člověka

BIOLOGIE HUB

- ❖ rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby podle charakteristických znaků
- ❖ pozná lišejníky

BIOLOGIE ROSTLIN

- ❖ porovná vnější a vnitřní stavbu rostlinného těla a zná funkce jednotlivých částí těla rostlin
- ❖ rozlišuje základní rostlinné fyziologické procesy a jejich využití
- ❖ uvede význam hospodářsky důležitých rostlin a způsob jejich pěstování
- ❖ rozliší základní systematické skupiny rostlin a zná jejich zástupce
- ❖ popíše přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí

BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ

- ❖ porovná vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů
- ❖ rozliší jednotlivé skupiny živočichů a zná jejich hlavní zástupce

BIOLOGIE ČLOVĚKA

- ❖ popíše stavbu orgánů a orgánových soustav lidského těla a jejich funkce

- ❖ charakterizuje hlavní etapy vývoje člověka
- ❖ popíše vznik a vývin jedince
- ❖ rozliší příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby
- ❖ zná zásady poskytování první pomoci při poranění

NEŽIVÁ PŘÍRODA

- ❖ popíše jednotlivé vrstvy Země
- ❖ pozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny
- ❖ rozliší důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů
- ❖ rozezná některé druhy půd a objasní jejich vznik
- ❖ na příkladech uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj a udržení života na Zemi

ZÁKLADY EKOLOGIE

- ❖ uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi
- ❖ p rozliší populace, společenstva, ekosystémy a objasní základní princip některého ekosystému
- ❖ vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech
- ❖ popíše změny v přírodě vyvolané člověkem a objasní jejich důsledky
- ❖ pozná kladný a záporný vliv člověka na životní prostředí

PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY

- ❖ využívá metody poznávání přírody osvojované v přírodopisu
- ❖ dodržuje základní pravidla bezpečného chování při poznávání přírody

Zeměpis

GEOGRAFICKÉ INFORMACE, ZDROJE DAT, KARTOGRAFIE A TOPOGRAFIE

- ❖ rozumí základní geografické, topografické a kartografické terminologii
- ❖ získá osobní představu o prostředí, které nás obklopuje, umí ho popsat a určit jednoduché vazby, vyjádří, co mu prospívá a škodí

PŘÍRODNÍ OBRAZ ZEMĚ

- ❖ objasní důsledky pohybů Země
- ❖ uvede příklady působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vlivu na přírodu a na lidskou společnost
- ❖ uvede příklady působení přírodních vlivů na utváření zemského povrchu

REGIONY SVĚTA

- ❖ vyhledá na mapách jednotlivé světadíly a oceány
- ❖ rozliší zásadní přírodní a společenské znaky světových regionů
- ❖ charakterizuje polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry vybraných světadílů, oceánů a vybraných států

SPOLEČENSKÉ A HOSPODÁŘSKÉ PROSTŘEDÍ

- ❖ uvede příklady, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí a rozmístěním lidských sídel
- ❖ vyhledá na mapách nejznámější oblasti cestovního ruchu a rekreace

ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

- ❖ umí pojmenovat různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozliší na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin
- ❖ uvede příklady přírodních a kulturních krajinných složek
- ❖ uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí

ČESKÁ REPUBLIKA

- ❖ vymezí a lokalizuje území místní krajiny a oblasti (regionu) podle bydliště nebo školy
- ❖ charakterizuje přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu
- ❖ určí zeměpisnou polohu a rozlohu České republiky a její sousední státy
- ❖ rozlišuje přírodní podmínky ČR, popíše povrch a jeho členitost
- ❖ uvede hlavní údaje o rozmístění obyvatelstva
- ❖ vyhledá na mapách jednotlivé kraje České republiky a charakterizuje hospodářské poměry, přírodní zvláštnosti a kulturní zajímavosti

TERÉNNÍ GEOGRAFICKÁ VÝUKA, PRAXE A APLIKACE

- ❖ ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu
- ❖ uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě

Umění a kultura

Hudební výchova

1.období:

- ❖ zpívá jednoduché písně v rozsahu kvinty
- ❖ správně a hospodárně dýchá a zřetelně vyslovuje při rytimizaci říkadél i při zpěvu
- ❖ reaguje pohybem na tempové a rytmické změny
- ❖ rozliší sílu zvuku
- ❖ pozorně vnímá jednoduché skladby

2.období:

- ❖ zpívá písně v přiměřeném rozsahu k individuálním schopnostem
- ❖ propojí vlastní pohyb s hudbou
- ❖ doprovodí spolužáky na rytmické hudební nástroje
- ❖ odliší tóny podle výšky, síly a barvy
- ❖ pozorně vnímá znějící hudbu různých skladeb
- ❖ správně hospodaří s dechem při interpretaci písní □ frázování

2.stupeň:

- ❖ doprovází písně pomocí ostinata

- ❖ interpretuje vybrané lidové a umělé písně
- ❖ rozeznává různé hudební žánry
- ❖ pozorně vnímá znějící hudbu skladeb většího rozsahu
- ❖ rozpozná vybrané hudební nástroje symfonického orchestru
- ❖ uvede některá jména hudebních skladatelů a název některého z jejich děl

Výtvarná výchova

1.období:

- ❖ zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu
- ❖ rozpoznává, pojmenovává a porovnává linie, barvy, tvary, objekty ve výsledcích tvorby vlastní, tvorby ostatních i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele)
- ❖ uplatňuje vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech, je schopen výsledky své činnosti sdělit svým spolužákům

2.období:

- ❖ uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizuje svůj tvůrčí záměr
- ❖ rozlišuje, porovnává, třídí a pojmenovává linie, barvy, tvary, objekty, rozpoznává jejich základní vlastnosti a vztahy (kontrasty – velikost, barevný kontrast), uplatňuje je podle svých schopností při vlastní tvorbě, při vnímání tvorby ostatních i umělecké produkce i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele)
- ❖ při tvorbě vychází ze svých zrakových, hmatových i sluchových vjemů, vlastních prožitků, zkušeností a fantazie
- ❖ vyjádří (slovně, mimoslovně, graficky) pocit z vnímání tvůrčí činnosti vlastní, ostatních i uměleckého díla

2.stupeň:

- ❖ uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru
- ❖ uplatňuje linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívá jejich vlastnosti a vztahy; pojmenovává je ve výsledcích vlastní tvorby i tvorby ostatních; vnímá a porovnává jejich uplatnění v běžné i umělecké produkci
- ❖ při vlastní tvorbě vychází ze svých vlastních zkušeností, představ a myšlenek, hledá a zvolí pro jejich vyjádření nejvhodnější prostředky a postupy; zhodnotí a prezentuje výsledek své tvorby, porovnává ho s výsledky ostatních
- ❖ vnímá a porovnává výsledky běžné i umělecké produkce, slovně vyjádří své postřehy a pocity

Člověk a zdraví

Výchova ke zdraví

- ❖ chápe význam dobrého soužití mezi vrstevníky i členy rodiny
- ❖ uvědomuje si základní životní potřeby a jejich naplňování ve shodě se zdravím
- ❖ respektuje zdravotní stav svůj i svých vrstevníků a v rámci svých možností usiluje o aktivní podporu zdraví
- ❖ projevuje zdravé sebevědomí a preferuje ve styku s vrstevníky pozitivní životní cíle, hodnoty a zájmy
- ❖ dodržuje správné stravovací návyky a v rámci svých možností uplatňuje zásady správné výživy a zdravého stravování
- ❖ svěří se se zdravotním problémem
- ❖ dává do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a provozováním hazardních her
- ❖ uplatňuje osvojené sociální dovednosti při kontaktu se sociálně patologickými jevy
- ❖ zaujímá odmítavé postoje ke všem formám brutality a násilí
- ❖ uplatňuje způsoby bezpečného chování v sociálním kontaktu s vrstevníky, při komunikaci s neznámými lidmi, v konfliktních a krizových situacích a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc; ví o centrech odborné pomoci, vyhledá a použije jejich telefonní čísla
- ❖ chová se odpovědně při mimořádných událostech a prakticky využívá základní znalosti první pomoci při likvidaci následků hromadného zasažení obyvatel

Tělesná výchova

1.období:

zvládá podle pokynů přípravu na pohybovou činnost

TV-3-1-04p dodržuje základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a má osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách

TV-3-1-05p reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti

- projevuje kladný postoj k motorickému učení a pohybovým aktivitám

- zvládá základní způsoby lokomoce a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů

2.období:

chápe význam tělesné zdatnosti pro zdraví a začleňuje pohyb do denního režimu

TV-5-1-02p zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení v souvislosti s vlastním svalovým oslabením

TV-5-1-03p zdokonaluje základní pohybové dovednosti podle svých pohybových možností a schopností

TV-5-1-04p uplatňuje hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné pohybové činnosti

TV-5-1-05p reaguje na pokyny k provádění vlastní pohybové činnosti

TV-5-1-06p dodržuje pravidla her a jedná v duchu fair play

- zlepšuje svou tělesnou kondici, pohybový projev a správné držení těla

- zvládá podle pokynu základní přípravu organismu před pohybovou činností i uklidnění organismu po ukončení činnosti a umí využívat cviky na odstranění únavy

2.stupeň:

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ

- ❖ usiluje o zlepšení a udržení úrovně pohybových schopností a o rozvoj pohybových dovedností základních sportovních odvětví včetně zdokonalování základních lokomocí
- ❖ cíleně se připraví na pohybovou činnost a její ukončení; využívá základní kompenzační a relaxační techniky k překonání únavy
- ❖ odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem
- ❖ vhodně reaguje na informace o znečištění ovzduší a tomu přizpůsobuje pohybové aktivity
- ❖ uplatňuje základní zásady poskytování první pomoci a zvládá zajištění odsunu raněného
- ❖ uplatňuje bezpečné chování v přírodě a v silničním provozu
- ❖ chápe zásady zatěžování; jednoduchými zadanými testy změří úroveň své tělesné zdatnosti

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ

- ❖ zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech
- ❖ posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí příčiny nedostatků

ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ

- ❖ užívá osvojovanou odbornou terminologii na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka
- ❖ naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu
- ❖ dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji
- ❖ rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka
- ❖ sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony a vyhodnotí je
- ❖ spolurozhoduje osvojované hry a soutěže

Zdravotní tělesná výchova

1.období:

- ❖ uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech; zaujímá správné základní cvičební polohy
- ❖ zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením

2.období:

- ❖ zařazuje pravidelně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením v optimálním počtu opakování
- ❖ zvládá základní techniku speciálních cvičení; koriguje techniku cvičení podle obrazu v zrcadle, podle pokynů učitele
- ❖ upozorní samostatně na činnosti (prostředí), které jsou v rozporu s jeho oslabením

2.stupeň:

- ❖ uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení

- ❖ zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení
- ❖ vyhýbá se činností, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení

Člověk a svět práce

1.období:

- ❖ zvládá základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami; vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů
- ❖ pracuje podle slovního návodu a předlohy
- ❖ zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi
- ❖ provádí pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích a popíše jeho výsledky
- ❖ pečuje o nenáročné rostliny
- ❖ upraví stůl pro jednoduché stolování
- ❖ chová se vhodně při stolování

2.období:

- ❖ vytváří přiměřenými pracovními postupy různé výrobky z daného materiálu
- ❖ využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem vlastní fantazii
- ❖ volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu
- ❖ udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při drobném poranění
- ❖ provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž
- ❖ pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu
- ❖ udržuje pořádek na svém pracovním místě, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při drobném úrazu
- ❖ užívá jednoduché pracovní nástroje a pomůcky
- ❖ dodržuje základní podmínky a užívá postupy pro pěstování vybraných rostlin
- ❖ ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny a provádí pěstitelská pozorování
- ❖ volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní
- ❖ dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu na zahradě
- ❖ uvede základní vybavení kuchyně
- ❖ připraví samostatně jednoduchý pokrm
- ❖ dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování při stolování
- ❖ udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni
- ❖ uplatňuje zásady správné výživy

2.stupeň:

- ❖ získá základní vědomosti o materiálech, nástrojích a pracovních postupech; provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň
- ❖ řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí
- ❖ organizuje svoji pracovní činnost
- ❖ pracuje s jednoduchou technickou dokumentací, orientuje se v pracovních postupech a návodech
- ❖ dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu
- ❖ rozlišuje různé druhy materiálů a zná jejich vlastnosti
- ❖ zvolí vhodný pracovní postup v souladu s druhem zpracovávaného materiálu
- ❖ správně vybere a používá vhodné pracovní nástroje a pomůcky dovede pracovní postupy k finálnímu výrobku
- ❖ dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytuje první pomoc při drobném úrazu
- ❖ volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin
- ❖ pěstuje a ošetřuje květiny v interiéru a využívá je k výzdobě
- ❖ používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu
- ❖ prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty
- ❖ dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu způsobeném zvířaty a při styku s jedovatými rostlinami
- ❖ provádí jednoduché operace platebního styku
- ❖ ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů
- ❖ správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením, provádí drobnou domácí údržbu, používá vhodné prostředky při práci v domácnosti
- ❖ dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu elektrickým proudem nebo chemikálií
- ❖ používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče
- ❖ připraví jednoduché pokrmy podle daných postupů v souladu se zásadami zdravé výživy
- ❖ dodržuje základní principy stolování a obsluhy u stolu
- ❖ dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni
- ❖ orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí, v učebních oborech a středních školách
- ❖ posoudí své možnosti v oblasti profesní, případně pracovní orientace přihlédnutím k potřebám běžného života
- ❖ využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného dalšího vzdělávání
- ❖ prokáže v modelových situacích prezentaci své osoby při ucházení se o zaměstnání
- ❖ byl seznámen s právy a povinnostmi zaměstnanců a zaměstnavatelů
- ❖ byl seznámen s možnostmi využití poradenské pomoci v případě neúspěšného hledání zaměstnání